

زهر ا جعفرزاده | سیل و ویرانگر، زندگی ها را با خود برد. مردم مناطق سیل زده استان های گلستان، لرستان و خوزستان، از یکی دو روز مانده به بهار، خزان ترین روزهای زندگی را از سر گذراندند و هنوز هم در حال گذراندنش اند. بحران همچنان ادامه دارد و هر روز بعد تازهای از آن آشکار می شود. آنها که توانایی اش را داشتند، خانه ها را به دوش کشیدند و به مناطق امن رفتند، آنها که ناتوان بودند، خانه و زندگی شان میان آب غوطه ور ماند، از میان رفت و حالا به همین ناتوان ها، بیماران و افراد با شرایط خاص جسمانی را هم باید اضافه کرد. آنها آسیب دیده ترین قربانیان سیل اند. یکی دو هفته از جاری شدن سیل گذشت تا مسئولان متوجه حضور بیماران سیل زده شدند؛ همان ها که باید به طور مرتب دارو به بدنشان برسد، هر ۱۰، ۱۵ روز خون تزریق کنند و سیل آسیب شان را بیشتر کرده است. دفترچه بیمه و داروهای خیلی از آنها را آب برد و حالا نه فقط نگران از دست دادن خانه و زندگی اند که ترس از جان هم دارند.

هجدهم فروردین یعنی با گذشت نزدیک به ۲۰ روز از جاری شدن سیل، قاسم جان بابایی، معاون درمان وزارت بهداشت از تأمین داروی بیماران خاص و صعب العلاج مناطق سیل زده خبر داد. «خاص» یعنی بیماران هموفیل، تالاسمی، بیماران مبتلا به سرطان، بیماران کلیوی و... شرایط اما آن طور که پیش بینی می شد، پیش نرفت. بیست و یکم فروردین، یونس عرب، رئیس انجمن حمایت از بیماران تالاسمی، از وضع بحرانی بیماران خاص در مناطق سیل زده خبر داد و اعلام کرد که این افراد نیاز به توجه جدی دولت دارند. براساس اعلام او ۲۵۰ بیمار مبتلا به تالاسمی در مناطق سیل زده زندگی می کنند؛ ۳۵ بیمار در استان گلستان، دو بیمار در مازندران، ۱۵ بیمار در لرستان و بیش از ۳۰۰ بیمار در استان خوزستان. به گفته عرب این افراد بیشتر از سایر سیل زده ها به خدمات نیاز دارند. گزارش های رئیس انجمن حمایت از بیماران تالاسمی نشان می دهد که بیش از ۳۰۰ بیمار تالاسمی در گیر سیل بوده و خانه و زندگی شان را از دست داده اند. به گفته او بسیاری از بیماران تالاسمی به امنیت روانی نیاز دارند، استرس غلظت خونشان را بالا می برد، آنها دچار نقص ایمنی می شوند و در معرض انواع عفونت ها قرار دارند، همین هم می شود تا به تزریق مکرر خون نیاز پیدا کنند

اما سازمان های حمایتگر از بیماران تالاسمی تنها به طرح مشکلات بیماران در رسانه ها بسنده نکردند، آنها نامه ای هم به معاون اول رئیس جمهوری نوشتند و خواستار رسیدگی به بیماران تالاسمی شدند. آنها در این نامه از اسحاق جهانگیری خواستند تا برای حل مشکل این بیماران سیل زده ورود کند: «خانواده این افراد در گیر سیل اند و نیاز به کمک بلاعوض و تسهیلات قرض الحسنه و دویبرای نسبت به سایر شهروندان دارند.» در این نامه به شرایط سخت بیماران تالاسمی از نظر دارویی و درمانی و معیشتی اشاره شده است.

امید استرسی بیماران به دارو ها مهم است

انجمن های حمایت از بیماران خاص گلایه ای از کمبود دارو ها ندارند، آنها هم تأیید می کنند که دارو ها به مناطق سیل زده و بیماران خاص رسیده، اما نکته اینجاست که بیماران نگران کمبود های احتمالی و ادامه نداشتن دسترسی شان به دارو هستند. موضوعی که از سوی مجید آراسته، رئیس انجمن تالاسمی ایران در گفت و گو با «شهروند» مطرح شد: «وزارت بهداشت دارو ها را به دست بیماران تالاسمی در مناطق سیل زده رسانده و تاکنون هم حمایت های خوبی داشته، اما نگرانی ما از این بابت است که با

فروکش کردن بحران، نیاز های دارویی این بیماران مورد بی توجهی قرار گیرد، به هر حال این بیماران باید خدمات درمانی را بگیرند.» تجربه بیماران خاص در بحران های قبلی بر نگرانی رئیس انجمن بیماران تالاسمی صحه گذاشته: «ما در تجربه های قبلی شاهد بودیم که در هفته های نخست خدمات رسانی و بعدش همه چیز به دست فراموشی سپرده می شود.» در کنار اهمیت تأمین دارو برای بیماران تالاسمی، تزریق مداوم خون به این بیماران هم مطرح می شود به گفته آراسته، تعداد زیادی از

در هر اتاقی، محل های امن را مشخص کنید (مثلا زیر یک میز محکم یا کنار ستون ها یا دیوار های مجاور آنها).

«شهروند» از وضع زندگی، نیاز ها و درمان بیماران صعب العلاج در استان های سیل زده گزارش می دهد

شرایط «خاص»

- بسیاری از بیماران تالاسمی به امنیت روانی نیاز دارند، استرس غلظت خونشان را بالا می برد، آنها دچار نقص ایمنی می شوند و در معرض انواع عفونت ها قرار دارند، همین هم می شود تا به تزریق مکرر خون نیاز پیدا کنند
- بیماران برای نگهداری از دارو ها یشان به یخچال نیاز دارند، در غیر این صورت امکان استفاده از دارو برایشان وجود ندارد
- تهیه وسایل اولیه برای این بیماران باید در اولویت قرار گیرد
- بر اساس تصمیم وزارت بهداشت، بیماران خاص استان های سیل زده می توانند دارو ها یشان را از هر استانی تهیه کنند

محدودیت سهمیه استانی برای این بیماران بر داشته شده است

عکس: تسنیم

این بیماران باید هر ۱۰ تا ۱۵ روز تزریق خون داشته باشند. هر چند سازمان انتقال خون تلاش هایی برای تأمین خون در این مناطق کرده است. خوزستان با ۱۵۰۰ بیمار بالاترین آمار مبتلا به تالاسمی را در کشور دارد که از این تعداد نزدیک به ۳۰۰ بیمار تحت تأثیر سیل قرار گرفته اند. استان لرستان آمار کمتری دارد، حدود ۱۵۰ بیمار. در گلستان هم ۴۰۰ بیمار زندگی می کنند که حدود ۱۵۰ نفر از آنها در گیر سیل شده اند.

بیماران خاص در اولویت

سیل، این میهمان ناخوانده، وقتی پرفشار و بی رحمانه قدم در خانه اهالی گلستان، خوزستان و لرستان گذاشت، به هیچ چیز رحم نکرد، در کنار کاسه بشقاب ها و مبل ها و فرش ها و لباس ها، دارو ها را هم با خود برد: «مسأله ای که وجود دارد این است که سیل زده ها وسیله ای با خودشان برنداشتند، مخصوصا آنها که بیماران، مثلا بیماران تالاسمی برای تزریق دارو، یک پمپ دارند که بدون آن نمی توانند تزریق انجام دهند، در استان لرستان بیماران تالاسمی در مراکز درمانی که در پلدختر مستقر بود، خدمات می گرفتند و خون تزریق می کردند، اما با جاری شدن سیل و تخریب بخش هایی از مراکز درمانی آنها باید به مرکز استان بروند.» آراسته اینها را می گوید و به شرایط خوزستانی ها اشاره می کند. براساس اعلام او بیشتر جمعیت مبتلا به تالاسمی خوزستان در شهر های اندیمشک، شوش، درفول و بهبهان زندگی می کنند و با آسیب مراکز درمانی، فشار روی بیمارستان های مرکز استان آمده است.

بیماران حالا خیلی بیشتر از سیل زده ها نیاز به زندگی

دارند، به یخچال که دارو ها یشان را نگه دارند و یک سر پناه که توانشان را به دست آورند، آنها بیشتر از سایر سیل زده ها آسیب دیده اند: «دغدغه بیشتر این سیل زده ها سکونت و معیشت است. آنها باید زودتر به زندگی برگردند.» با فروکش کردن سیل، مشکلات یکی پس از دیگری آشکار می شود، از روز های گذشته وزارت بهداشت هشدار هایش را نسبت به بیماری های واگیر شروع کرده است، بیماری های عفونی و روده ای، ویا و بیماری هایی که از طریق آب و غذای آلوده منتقل می شود. به گفته رئیس انجمن بیماران تالاسمی ایران، بیماران خاص، همان افرادی هستند که زودتر از سایرین تحت تأثیر بیماری ها قرار می گیرند و بیماری آنها را زمینگیری می کند: «وقتی این بیماران دچار اسهال و استفراغ با مشکلات عفونی یا حتی حیوان گزیدگی می شوند، آسیب های زیادی می بینند و دوره بهبودیشان طولانی تری می شود.»

راه ها بسته شده،

بیماران باید با لگد در جابه جاشوند

«مجبئی کر میا»، بیمار تالاسمی است که در یکی از روستاهای اطراف شهر «معمولان» لرستان زندگی می کند و خانه و زندگی اش را سیل برده است. او به «شهروند» گفت که در نزدیکی همان منطقه بیمارستان ارتش راه اندازی شده، اما داروی هیدرو کسی اوره برای بیماران تالاسمی را نداشته است: «این دارو خارجی است و فلتا پیدا نمی شود.» الان فقط از داروی فولیک اسید استفاده می کنم.» او را همین چند روز پیش با لگد به خرم آباد منتقل کرده اند، تا به بیمارستان برود و خون تزریق کند. کر میا اما در همان بیمارستان شاهد مرگ یک بیمار خردسال تالاسمی به دلیل تأخیر در انتقال بوده است: «یکی از بیماران را از یکی از روستاها آورده بودند که به دلیل دیر رسیدن، جانش را از دست داد، این جباری این که بیمار منتقل شود، باید با ۱۱۲ تماس بگیریم که مربوط به هلال احمر است، راه ها بسته شده و نمی توان زمینی به مراکز درمانی رفت.» فاطمه بیمار دیگری است که در

هشدار وزارت بهداشت درباره گزش مار، عقرب و سگ های ولگرد در خوزستان

معاون وزیر بهداشت با اشاره به چالش های بهداشتی بالا آمدن فاضلاب در اهواز، نسبت به گزش مار، عقرب و بهویژه سگ های ولگرد در مناطق سیل زده هشدار داد. علیرضا ربیسی درباره بالا آمدن فاضلاب در برخی مناطق اهواز و احتمال بروز آلودگی ناشی از آن گفت: «مشکل فاضلاب، مشکل زیر ساختی خوزستان است که حتی قبل از سیل هم وجود داشت. در خوزستان از آنجایی که در برخی مناطق شبکه های فاضلابی وجود ندارد از طریق چاه های فاضلاب دفع فاضلاب صورت گرفته و هر از گاهی این چاه ها توسط تانکر های حمل فاضلاب تخلیه می شوند. حال از آنجایی که بعد از بارندگی ها امکان تخلیه این چاه ها وجود نداشته، به تبع در برخی مناطق این فاضلاب با آب قاطی شدند و بالا رده اند.»

وضع دسترسی آنها به دارو از سوی وزارت بهداشت پیگیری شد. وزارت بهداشت در این زمینه عملکرد خوبی داشت و بیماران از نظر دسترسی به دارو مشکلی نداشته اند.» قویدل به عنوان عضو ستاد بحران سازمان های مردم نهاد سلامت به پیشنهاداتی که برای ساماندهی بیماران در این مناطق ارایه شده، اشاره می کند. براساس اعلام او مقرر شده تا بیماران مناطق سیل زده که تا پیش از این به دلیل مقررات بیمه تنها در استان خودشان می توانستند خدمات درمانی و دارو های سهمیه ای شان را دریافت کنند، حالا می توانند در هر استانی دارو ها یشان را تهیه کنند و بیمه برایشان در نظر گرفته می شود، به این معنی که وزارت بهداشت قانون قبلی را برای سیل زده ها در استان خوزستان، لرستان و گلستان لغو کرد. قویدل می گوید که این قانون از همان روز های نخست سیل در حال اجراست. از سوی دیگر، سازمان بیمه سلامت هم بخشنامه ای صادر و در آن اعلام کرده، چنانچه بیماران خاص در این سه استان دفترچه بیمه شان را در حادثه از دست داده اند، می توانند خدمات درمانی را دریافت کنند و تنها کافی است کمدمی ارایه دهند. قویدل که به تازگی باز دیدی از اهواز داشته، درباره شرایط بیماران خاص این منطقه می گوید: «بیمارستان بقایای اهواز در حالت آماده باش قرار دارد و خطر آب گرفتگی برای آن پیش بینی شده است، این بیمارستان به بیماران هموفیلی خدمات می داد. بر همین اساس پیش بینی شده در صورتی که بیمار هموفیلی نیاز به خدمات بستری داشته، به دو بیمارستان در تهران منتقل شود.» به گفته او ۱۰ بیمار هموفیلی در مناطق سیل زده سه استان شناسایی شده که شرایط مناسبی نداشته و خانه ها یشان را از دست داده اند.

مشکلات معیشتی مهمترین مسأله سیل زده ها و به طور ویژه بیماران است، بر همین اساس هم کانون هموفیلی ایران کمک ۱۰ میلیون تومانی برای بیمارانش در نظر گرفته است: «با همکاری هلال احمر حساب ویژه ای برای کمک به سیل زده ها اعلام شد، تا خیران کمک های نقدیشان را واریز کنند، در فاز نخست کمک ۵ میلیون تومانی و در فاز دوم و در صورت جمع شدن کمک های نقدی، وام بلاعوض ۱۰ میلیون تومانی به بیماران هموفیلی که خانه ها یشان را از دست داده اند، پرداخت می شود.»

حتی یک هزار تومانی در جیبمان نیست

بیماران هموفیل در استان های سیل زده شرایط نامناسبی برای تهیه دارو ندارند، به هر حال دارو به دستشان می رسد، آنها حالا مشکل اصلی معیشت دارند. مظفری، مدیر دفتر گلستان کانون هموفیلی ایران است و درباره شرایط زندگی این افراد در مناطق سیل زده گلستان به «شهروند» می گوید: «در حال حاضر بیماران هموفیلی برای تهیه دارو با مشکل مواجه نیستند، اما زندگی ها یشان از دست رفته است، چهار بیمار در گمشان، بندر ترکمن واق قلا شناسایی کرده ایم که آنها را در جای امنی مستقر کرده ایم، یکی از این بیماران را به ریه گان منتقل کردیم که سه برادر مبتلا به هموفیلی بودند. بیمار دیگری هم بود که شرایط بسیار نامناسبی داشت، تمام زندگی اش در سیل از بین رفته است.» «صفر محمد» همان بیمار است، او ساکن کل آباد آق قلاست و از شرایطش

- داروی برادر م تمام شده بود، به یکی از ارگان های امدادی در این شهر مراجعه کرد، اما هنوز با گذشت یک هفته برایش دارو نیافرده اند
- یکی از بیماران به دلیل تأخیر در انتقال به بیمارستان جان داد
- برای انتقال بیماران باید با ۱۱۲ تماس بگیریم، راه ها بسته است

هادی پور هاشمیان، مدیر دفتر خوزستان کانون هموفیلی ایران هم شرایط نامناسب بعضی از بیماران هموفیلی در خوزستان را تأیید می کند. او به «شهروند» می گوید که این بیماران برای نگهداری از دارو ها یشان به یخچال نیاز دارند، در غیر این صورت امکان استفاده از دارو برایشان وجود ندارد، بر این اساس باید تهیه وسایل اولیه برای این بیماران در اولویت قرار گیرد. به گفته او نزدیک به ۱۴۷ بیمار مبتلا به هموفیل در خوزستان زندگی می کنند که تعدادی از آنها تحت تأثیر سیل قرار گرفته اند.

دسترسی به دارو نخستین دغدغه بیماران خاص

که خدمات دهی به این افراد از سسوی هر مرکز درمانی انجام نمی شود، چرا که بیماران خاص، بیماران عادی نیستند که همه جا خدمات بگیرند. حالا در این ستاد مقرر شده تا از استان های همجوار و معین برای رفع نیاز های روزانه هم نیاز به خدمات ویژه دارند. مسأله دیگر این است

تأمین کنند.» براساس اعلام قویدل، معلولان، سالخورده ها، زنان و کودکان، گروه های هدفی اند که باید با فوریت برایشان خدمات ویژه ای در نظر گرفت. معلولان بهویژه معلولان ضایعه نخاعی افرادی اند که حتی برای رفع نیاز های روزانه هم نیاز به خدمات ویژه دارند. مسأله دیگر این است

برای بیماران صعب العلاج یک نگرانی مادام العمر است و در زمان بحران تبدیل به دغدغه ای جدی می شود، به همین دلیل هم تلاش فعالان حوزه سلامت این است که در همان ساعت های اول حادثه این پیام را به بیماران بدهند که در صورت نیاز به دارو ها، از کجا می توانند آنها را

و گلستان هم فعال شده است. به گفته قویدل به عنوان یکی از اعضای این ستاد، بیماران در زمان وقوع حوادثی اینچنینی با مشکلات بیشتری نسبت به سایرین مواجه می شوند: «نخستین مظاهره هر بیمار در شرایط بحرانی دور از دسترس شدن دارو ها ست، این موضوع

ستاد بحران سازمان های مردم نهاد حوزه سلامت، دو سال پیش برای زلزله کرمانشاه راه اندازی شد، در همان زمان سازمان های مردم نهاد سلامت دور هم جمع شدند تا برای نجات بیماران از بحران تصمیمی بگیرند. حالا این ستاد در سیل سه استان خوزستان، لرستان